

Autosnelweg A12

Roma – Genova

Autostrada Azzurra

- De A12 is een Autostrada in Italië, ook wel bekend als de Autostrada Azzurra.
- De snelweg bestaat uit twee delen; vanaf Genova tot net voorbij Livorno en een zuidelijker deel vanaf Civitavecchia tot aan Roma.
- Ertussen ontbreekt circa 200 kilometer snelweg.

Routebeschrijving

Genova - Rosignano Marittimo

- De A12 begint net ten noorden van de grote havenstad Genova aan de A7, een noord-zuid-snelweg vanuit Milano naar Genova.
- Vanaf hier is ook aansluiting naar de A10 richting Savona en Nice in Frankrijk.
- De A12 telt 2x2 rijstroken en loopt ten noorden van Genova langs naar het zuidoosten, en is een continue afwisseling van tunnels en viaducten.
- De snelweg loopt parallel aan de Ligurische kust, maar door de talloze tunnels kan men hier weinig van zien.
- De afstand tot de zee is doorgaans 1 tot enkele kilometers.
- Dichter bij La Spezia loopt de snelweg wat verder landinwaarts, door een laag berggebied.
- Even buiten La Spezia kruist men de A15, een noord-zuidroute vanaf La Spezia naar Parma.
- Ten zuiden van La Spezia loopt de snelweg door een bredere kuststrook die vrij vlak is.
- Deze kuststrook is dan ook vrijwel volledig verstedelijkt, met talloze dorpjes en kleine stadjes.
- Bij Viareggio takt een diramazione A11-A12 af richting Firenze.
- Hierna wordt de kustvlakte nog breder, en eindigt de A11 uit Firenze op de A12.
- De A12 loopt dan pal naar het zuiden, en passeert ten westen van de bekende stad Pisa langs.
- Hier is aansluiting met een aantal superstrade.
- Bij de havenstad Livorno kruist men de FI-PI-LI, een superstrada parallel aan de A11 vanaf Firenze via Pisa naar Livorno.
- Dit is tevens de toegangspoort naar Toscana, waarna de A12 bij Rosignano Marittimo overgaat in de SS1, een 2x2 superstrada verder langs de kust naar het zuiden richting Roma.

Civitavecchia - Roma

- Meer dan 200 kilometer zuidelijker, bij het stadje Civitavecchia, gaat de SS1 weer over in de A12.
- Dit deel van de SS1 is slechts enkelbaans.
- Bij Civitavecchia volgt het tolstation, waarna de A12 langs de glooiende kust naar het zuidoosten loopt.
- De snelweg telt 2x2 rijstroken en bedient enkele kustplaatsjes, maar geen grote steden.
- Wel komt men in de buurt van Roma, alhoewel de A12 de Italiaanse hoofdstad niet zelf bedient.
- Vlak voor het einde van de A12 liggen 2x3 rijstroken.
- Hierna eindigt de A12 op de A91, een korte snelweg vanaf Roma naar de kust.

Totaal 271 km lang

Knooppunt met de 91	91	→ Roma	12
--	---	---------------	---

Rome

- Rome (Italiaans: Roma) is de hoofdstad van Italië en tevens hoofdstad van de regio Lazio en de provincie Rome.
- De stad Rome heeft ca. 2,7 miljoen inwoners, het inwonertal van de metropoolregio bedraagt 3,7 miljoen.
- Het is de grootste stad van Italië.
- Door de stad, gelegen in het midwesten van het Apennijns Schiereiland, stromen de rivieren de Tiber en de Aniene.
- De geschiedenis van Rome strekt zich uit over 2500 jaar en de stad heeft zich in de geschiedenis ontwikkeld als een van de belangrijkste steden van de Westerse cultuur.
- Het was de hoofdstad van het Romeinse Koninkrijk, de Romeinse Republiek en het Romeinse Keizerrijk.
- Sinds 1871 is Rome de hoofdstad van Italië. Rome is ook de zetel van de paus, die het gezag voert over de dwergstaat Vaticaanstad, een enclave binnen de stad Rome.
- Rome is oorspronkelijk gebouwd op zeven heuvels, maar strekt zich inmiddels uit tot aan de Tyrreense Zee.
- Het historische stadscentrum bevindt zich op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.
- Bekende bezienswaardigheden zijn het Colosseum, het Forum Romanum, het Pantheon, de Sint-Pietersbasiliek, de Trevifontein en het Monument van Victor Emanuel II.

 Maccarese	12
--	---

	Barriera Roma-Ovest
---	----------------------------

 Torrimpiaetra	12
--	---

 Cerveteri	12
--	---

It Santa Severa

12

It Civitavecchia-Sud

12

Civitavecchia

- Civitavecchia is een stad, 70 kilometer ten noorden van Rome, in de Italiaanse provincie Rome.
- Wat betreft inwonersaantal is Civitavecchia de vierde stad van de regio Lazio.
- De stad is vooral belangrijk vanwege de haven.
- Vanuit Civitavecchia vertrekken schepen naar onder andere Sardinië, Sicilië, Barcelona, Tunesië en het Franse Toulon.
- De stad is vrijwel zeker gesticht door de Etrusken.
- De Romeinen vermeldde de plaats voor de eerste keer in het jaar 103 n.Chr., toen keizer Trajanus de haven van de stad liet aanleggen.
- De naam van de stad was destijds Centrumcellae, waar nog restanten van Romeinse Thermen (Terme di Traiano) te vinden.
- In het jaar 828 werd de stad veroverd door de Saracenen.
- Zij herdoopten de stad Civitasvetula, waarvan de huidige naam is afgeleid.
- Het belangrijkste monument in het historische centrum is het enorme kasteel Forte Michelangelo dat aan de haven staat.
- In het 17de eeuwse Palazzo della Guarigione is het Museo Nazionale Archeologico gevestigd.
- Voor het toerisme zijn de stranden ten noorden van de stad, nabij de provinciegrens Rome/Viterbo, ook van belang.
- Deze brede zandstranden behoren tot het rustigste deel van de Costa Laziale.

Barriera Civitavecchia

- Bij Civitavecchia gaat de **A12** over in de **SS1**, een 2x2 superstrada verder langs de kust naar het zuiden richting Génova.
- Meer dan 200 kilometer zuidelijker, bij het stadje Rosignano Marittimo, gaat de **SS1** weer over in de **A12**.

Civitavecchia-Nord

Civitavecchia - Lazio

- Civitavecchia, in de oudheid Centumcellae, werd tijdens heerschappij van Trajanus de belangrijkste haven van Rome.
- Tegenwoordig vertrekken hier de boten naar Sardinië.
- De haven wordt bewaakt door de Michelangelo Burcht, een solide renaissancebouwwerk waaraan achtereenvolgens Bramante, Sagallo de Jonge en Bernini werkten en dat in 1557 door Michelangelo werd voltooid.
- Stendhal ging in 1831 als consul naar Civitavecchia.
- Hij schreef er in zijn vrije tijd vele werken, waaronder La chartreuse de Panne.

Museo Nazionale Archeologico - Largo Piebiscito nr. 2 A.

- Hier zijn Etruskische en Romeinse voorwerpen tentoongesteld die zijn gevonden bij de opgravingen in de omgeving.

Rosignano Marittimo

Barriera Rosignano Marittimo

Collesalvetti

Livorno

12

Livorno ± 167.500 inwoners

- Deze belangrijke havenstad is na Florence de grootste stad van Toscane.
- Grote verwoestingen, aangericht tijdens WO II, leidden tot koortsachtige bouwactiviteit in de naoorlogse periode, waardoor Livorno een overwegend modern aanzien heeft.
- Mét de oude gebouwen lijkt ook de sfeer uit het drukke stadscentrum te zijn verdwenen.
- Van het bestaan van 'Livorna' wordt aan het begin van de 10de eeuw voor het eerst melding gemaakt: een kustfort, gelegen aan de zuidkant van de lagune die Pisa met de zee verbond.
- Aanvankelijk eigendom van de markgraven van Tuscia, schonk markgravin Mathilde dit fort, waarom heen wat vissers woonden, aan het begin van de 12de eeuw aan Pisa.
- De Pisanen bouwden het uit tot een versterking ter bescherming van hun haven.
- In 1405 maakte Genua zich er meester van.
- In 1421 werd Florence voor een bedrag van 100.000 goudflorijnen de nieuwe eigenaar van Livorno.

✚ Pisa-Centro	12
----------------------	---

Pisa ± 98.900 inwoners

- Weinig Toscaanse steden, uitgezonderd Florence en Siena, spreken in het algemeen zo tot de verbeelding als Pisa.
- De bloeitijd van deze voormalige havenstad aan de Arno heeft een rijkdom aan monumenten nagelaten die jaarlijks honderdduizenden toeristen trekt.
- Natuurlijk in de eerste plaats om zich neer te vlijen in het gras van de Campo dei Miracoli, het Veld der Wonderen, en de overweldigende indruk over zich te laten komen van de groep schitterende gebouwen die daar staat: de dom, het baptisterium, het Camposanto en het bouwwerk waarmee Pisa meestal als eerste wordt geassocieerd: de scheve toren.
- Omdat de toren van Pisa misschien wel de beroemdste ter wereld is, zal het voor de eerste maal betreden van de Campo dei Miracoli de bezoeker een (aangename) schok van herkenning bezorgen, en vervolgens tot de vaststelling leiden dat in dit geval de werkelijkheid de verwachting overtreft.
- De manier waarop dit gebouwencomplex hier, op de Acropolis van Pisa, is neergezet, is werkelijk subliem.

Knooppunt met de 11	11	→ Firenze	12
---	---	------------------	---

Knooppunt met de 11	11	→ Dir. Firenze	12
---	---	-----------------------	---

Versilia

12

Versilia

- De Versilia is het kustgebied langs de Ligurische Zee in het noordwesten van Toscane, Italië.
- Oorspronkelijk werd de naam alleen gebruikt voor het gebied van de gemeenten Pietrasanta, Forte dei Marmi, Seravezza en Stazzema in de provincie Lucca.
- Tegenwoordig wordt er een veel groter gebied mee aangeduid, vanaf de stad Viareggio in het zuiden tot Massa en Carrara in de provincie Massa-Carrara.
- De naam is afkomstig van de rivier Versilia.
- In de Romeinse tijd stond het gebied bekend als Fosse Papiriane en bestonden de laagste delen uit moerassen.
- Deze door malariamuggen geteisterde gebieden zijn in de 18de eeuw grotendeels drooggelegd.
- De Versilia is een vanaf de Apuaanse Alpen geleidelijk naar zee afhellende kuststrook met zandstranden.

Massa

12

Massa

- De stad Massa is gelegen in de Italiaanse regio Toscane, en is samen met Carrara hoofdstad van de provincie Massa-Carrara.
- Massa is een belangrijke industriestad aan de voet van de Apuaanse Alpen.
- Uit dit gebergte komt de rivier de Frigido die dwars door de stad stroomt.
- De eerste vermelding van de stad dateert uit de elfde eeuw.
- Van de 15de tot de 18de eeuw was Massa een onafhankelijk prinsdom.
- In 1829 werd het bij het Hertogdom Modena en Reggio gevoegd, vanaf 1859 hoorde het bij het Koninkrijk Sardinië.
- Het centrum van Massa wordt gedomineerd door het 15de eeuwse Castello Malaspina.
- Het kasteel, dat zich op een berg verheft, is voor publiek toegankelijk.
- Op het Piazza Aranci staat het elegante Palazzo Ducale met zijn rijke façade uit 1701.
- De belangrijkste kerk van Massa is de kathedraal die opgedragen is aan de heiligen Sint Franciscus en Sint Paulus.
- Aan de kust ligt de badplaats Marina di Massa met veel hotels en campings.
- Ten oosten van de stad ligt het natuurpark Parco Regionale delle Alpi Apuane.
- Dit gebergte is zeer belangrijk voor de zone vanwege de marmervinning.

Carrara

12

Carrara ± 70.000 inwoners

- Carrara is een stad in het noordwesten van Toscane (Italië), een van de twee hoofdsteden van de provincie Massa-Carrara.
- De plaats is wellicht het meest bekend om zijn marmergroeven.
- In de Apuaanse Alpen, ten oosten van Carrara zijn ongeveer 300 marmergroeven, die bijna vlekkeloos marmer voortbrengen.
- De marmergroeven stammen al uit de tijd van de Romeinen en zijn daarmee de oudste industrieterreinen ter wereld die nog in bedrijf zijn.
- Dat marmer werd onder anderen gebruikt door Michelangelo voor zijn 'David' en 'Pietà'.
- Ook binnen de stadsmuren spreidt Carrara zijn natuurlijke rijkdommen tentoon: enkele musea en plaatselijke marmerwerkplaatsen demonstreren de technieken van de marmerverwerking.
- De Duomo van de stad heeft een romaanse gevel, uiteraard bekleed met het lokale marmer.

Sarzana

12

Sarzana ± 20.000 inwoners

- De historie van Sarzana begint in de 13de eeuw, als de bisschop van Luni er zijn zetel naartoe verplaatst.
- Om het bezit van het stadje wordt vervolgens lange tijd strijd gevoerd tussen Lucca en Genua.
- Aan die tijd herinnert het op een heuvel even buiten de stad gelegen Fortezza di Sarzanello, in de 14de eeuw gebouwd op bevel van Castruccio Castracani, de heer van Lucca.
- Het is een rechthoekige constructie met ronde hoektorens en een machtige uitkijktoren.
- De Citadella aan de rand van het oude centrum verrees in de 15de eeuw in opdracht van Lorenzo de' Medici.
- In het niet onaardige 'centro storico' is de romaans-gotische Cattedraie het voornaamste monument.
- Opvallend aan de façade is het fraaie roosvenster.

Knooppunt met de 15	15	→ La Spezia	12
		→ Parma	

Brugnato	12
-----------------	---

Carrodano	12
------------------	---

Deiva Marina	12
---------------------	---

Sestri Lavante	12
-----------------------	---

Sestri Levante ± 20.000 inwoners

- Dit stadje behoort tot de aantrekkelijkste verblijfplaatsen aan de Riviera di Levante.
- Het is wat eenvoudiger dan bijvoorbeeld Rapallo of Santa Margherita Ligure en ademt een gemoedelijke, echt Italiaanse sfeer.
- Vooral langs de mooie boulevard is het 's ochtends en laat op de middag een drukte van belang.
- Sestri Levante ligt aan twee baaien, de Baia delle Favole en de Baia del Silenzio, die van elkaar worden gescheiden door een rotsachtige kaap waarop een fraai park is aangelegd.

Lavagna	12
----------------	---

Chiavari

12

Chiávari ± 28.500 inwoners

- Dit stadje ligt aan de Riviera di Levante op het punt waar de rivier de Entella in zee uitkomt.
- Echt bijzondere bezienswaardigheden heeft het niet, wel sfeer.
- De oude kern wordt gekenmerkt door rechte, door arcaden geflankeerde straten.
- Langs het drukbezochte zandstrand loopt een gezellige boulevard.
- Chiávari heeft een rijke historie.
- Het werd in de 12de eeuw gesticht als Genuese versterking.
- De handel bracht er welvaart en vooral de 17de -18de eeuw waren een bloeiperiode.
- Dat Chiávari al in de tijd vóór de Romeinen bewoond was, bewijzen de grafvondsten die te zien zijn in het kleine Civico Museo Archeologico, dat is ondergebracht in het 17de eeuwse Palazzo Rocca.
- Het paleis biedt tevens onderdak aan de Pinacoteca Rocca, waar schilderijen uit de Genuese school (16de t/m 18de eeuw) worden tentoongesteld.
- Het marmeren tempelfront van de Cattedrale, een schepping van de uit Modem afkomstige bouwmeester Luigi Poletti, is een karakteristiek voorbeeld van de neoklassieke bouwstijl, die aan het einde van de 18de eeuw in de mode raakte.

Rapallo

12

Rapallo ± 27.000 inwoners

- Rapallo heeft een ouderwets chique uitstraling.
- Als badplaats kan het bogen op een historie die teruggaat tot de 19de eeuw, toen het druk bezocht werd door vooral Engelse rijkelui.
- De zeer afgeschermdde ligging aan de Golfo del Tigullio, beschermt door de kaap van Portofino, maakt dat de temperatuur er zowel 's zomers als 's winters mild is.
- Wie mediterrane sfeer wil proeven, moet niet nalaten onder de palmbomen van de bloemenrijke Lungomare Vittorio Veneto langs de zee te wandelen.
- In de verte ziet u het 14de eeuwse kasteel de zee in steken.
- Het is nu in gebruik als expositieruimte.

Recco	12
--------------	---

Genova-Nervi	12
---------------------	---

Nervi ± 13.000 inwoners

- Door zijn beschutte ligging aan de voet van met olijf- en citroenbomen begroeide heuvels heeft Nervi een bijzonder mild klimaat.
- Het is dan ook een geliefd overwinteringsoord voor beter gesitueerde bejaarden.
- In de zomer wordt het druk bezocht door badgasten.
- Nervi ligt aan de uiterste oostkant van de agglomeratie Grande Genova en ademt met zijn vele groen en zijn mooie park en boulevard een subtropische sfeer.
- Vanaf het station loopt de Viale delle Palme naar de centrale Piazza Pittaluga.
- Even voorbij dit plein maakt de straat een bijna haakse bocht naar links.
- U bent dan vlak bij de parochiekerk S. Siro met zijn 13de eeuwse romaanse façade.
- In het met fresco's gedecoreerde interieur hangt een aan Sacchi toegeschreven paneel met een afbeelding van de heilige Cyrus.

Genova-Est	12
-------------------	---

Knooppunt met de 7	7	→ Genova	12
		→ Milano	

Genua (Genova). ± 679.000 inwoners

- Italië's grootste havenstad vierde in 1992 het feit dat het 500 jaar geleden was dat stadgenoot Columbus de Nieuwe Wereld ontdekte.
- De festiviteiten vormden de voorlopige afsluiting van een al jaren durende opknapbeurt, die de oude haven en veel historische panden in hun oude luister heeft hersteld.
- Dat was hard nodig, want verval en verloedering hadden hier en daar krachtig toegeslagen en het imago van 'vieze havenstad' diende te worden opgepoetst en liefst te worden vervangen door een positiever beeld, dat het moderne en dynamische van Genua combineert met zijn rijke historie.